

substantiam preter viam motus. hoc secundum quod metaphysicus sic consideraret de eis. Ideo merito in prohemio metaphysici inter scientias humanas metaphysica describitur libera: quia ratione scientie et secundum se considerare habet de substantia rerum non subiectarum motibus et transmutationibus et cognitionibus materie. Quod si nos habentes metaphysicam non possumus de dictis substantiis separatis considerare sed substantiam nisi ratione effectuum et per viam motus. hoc est quia imperfecte possidetur a nobis. Ideo in primo metaphysici dicitur quod iuste metaphysica ponitur humana possessio: est enim libera ab istis sensibilibus: vel potest considerare de rebus liberis et non subiectis sensibus: quibus sensibus humana cognitio multiplex ancillatur.

Ad primum

Opposita

aut his soluere non est difficile. nam cum dicitur naturalis philosophi est considerare de motoribus immobilibus cum consideret mobilia eis appropriata. patet quod non arguit ratio quod de eis considerari possit secundum substantiam: sed solum in eo quod sunt mobiliores appropriati dicti mobilibus. Quod ulterius addebatur ad naturale pertinere considerare de dictis motoribus quod sunt maxime causa motus: de quo motu potissime considerat naturalis. dici potest quod bene arguitur debere considerare naturalem de eis ut sunt causa motus: et ut sunt motores: non tamen habetur quod de eis considerari possit secundum substantiam. Quod vero addebatur. 3° probatur in 8. physici. quod est deuenire ad motorem immobilem. non arguitur quod de illo motore consideret naturalis nisi in eo quod motor: non autem quod consideret de eo in eo quod est ens et per se substantia: quod spectat ad primum philosophum.

ad 3^m
I. co.
37.

¶ Mouet hec quod. Textu communi. 15.

Qd. xv.

Secundo

restat declarare utrumque perpetuitatis generationis posset poni materiale principium: et videtur quod non. tota enim causa: quare philosophus attribuit materie generationis perpetuitatem. ut patet in littera. ex his sumitur: quod generatio vnius est corruptio alterius: et econuerso. improbandum ergo dictum philosophi hoc ordine procedemus: quia primo ostendemus quod potest esse generatio accidentium sine corruptione. secundo probabimus quod potest esse corruptio accidentium sine generatione. tertio manifestabitur quod si talia reperiuntur in accidentibus quod reperiuntur in substantiis. poterit ergo separari materia a formis substantialibus et accidentibus: et quod sic separata non poterit sic subsistere cedit in nihil et generationem continuare non poterit. Primum videlicet esse generationem vnius accidentis sine corruptione alterius sic ostenditur: quod si diuidatur corpus terminatum in medio eius apparebit color: et tamen ibi non erat aliquis color: cum color absque superficie esse non possit: et cum in medio corporis ante sui diuisionem nulla sit superficies in actu. ergo per diuisionem corporis terminati: ut si diuidatur lapis vel argentum generabitur ibi color absque corruptione coloris. Quod autem possit esse corruptio accidentis absque generatione alterius sic ostenditur. Nam mixta habent aliquas qualitates: cuiusmodi sunt color et sapor: quibus carere videntur miscibilia et elementa. si ergo resoluantur elementa in sua elementa erit corruptio coloris absque generatione alterius coloris: et corruptio vnius saporis absque generatione alterius. Quod autem sic debeat esse in substantiis: ut quod possit esse corruptio vnius substantie absque generatione alterius. ut in 3° proponebatur sic ostenditur. ostensum enim fuit supra agens sic assimilare sibi passum ut attingit ipsum: et quod immedia- tius attingit ipsum per formam accidentalem quam per subleues per prius transmutat ipsum in accidentalem quam in substantia- libus. si ergo non sit transmutatio ad substantiam nisi pre-

ter alterationem: et mediante transmutatione accidentia- li. si potest esse corruptio accidentis sine generatione: et econuerso: esse poterit corruptio substantie absque generatione: et econuerso. poterit ergo expoliari materia ab omni forma: tam accidentali quam substantiali absque eo quod induatur aliqua forma: et quia sic separata non poterit subsistere ut concludebatur: et bene: generationes continuare non poterit.

Notandum

ergo quosdam assignasse duas rationes: quare materia generationem perpetuat. prima talis est. materia de se est in potentia ad omnes formas: et essentialiter est materie esse in potentia: materia ergo semper est in potentia ad formas: et semper de ea poterunt educi forme: et per educationem formarum continuatur generatio: materia ergo quousque est de se semper est continuata generatio. Secunda ratio talis est: materia de se est ingenerabilis et incorruptibilis. si enim materia esset generabilis: haberet materiam de qua fieret: et si esset corruptibilis haberet materiam in qua cederet. esset ergo materie materia: et ratio materie iret in infinitum: quod est inconueniens: sed si materia esset ingenerabilis et incorruptibilis: quia nunquam deficit: poterit continuare generationem et corruptionem. De autem rationibus vel non sufficiunt vel petunt quod est in contrarium: arguentes magis oppositum quam propositum. Nam cum dicitur: essentialiter esse materie: esse in potentia ad formam et ad actum: et non competere ei aliquod actum. si vim rationis attendimus: quia quolibet ut videtur separari potest ad eo quod non est de ratione eius: videtur argui materiam separari posse ab omni actu: et quia sic separata non potest subsistere videtur concludi quod generationem perpetua- re non possit. Quod vero addebatur secundo quod materia est ingenerabilis et incorruptibilis: ratio seipsam im- pedit. Nam si poneretur generabilis et corruptibilis: nihilo minus perpetuationem continuaret. Nam si materia generaret haberet materiam: et illa materia aliam materiam: et sic in infinitum nunquam deficeret generatio: sic est si corrumperetur: corrumperetur in materiam: et illa materia in aliam materiam: sic generatio cessaret corruptio: friuola est enim ipsa ratio et seipsam impedit: cuius dato opposito euidentius concluditur intentum. Rursus dicitur est ergo ad viam philosophi: et domus est secundum viam nature. generationem perpetuari posse: quia corruptio vnius est generatio alterius: et econuerso: predictae autem rationes: si aliquid bonitatis habent: hoc est. put sunt reducibiles ad hanc viam. si ergo ex parte materie ostendere poterimus non posse esse sine generatione corruptionem: nec econuerso: quia propter hoc perpetuari potest generatio: ut ostensum erit ex parte materialis principii esse hanc possibilitatem perpetuationis. In quantum materia est predictorum causa. Quod autem materia sit causa non esse corruptionem sine generatione duplici via ostendi potest. materia enim dupliciter tendit in formam. primo per appetitum: quia appetendo formam qua est priuata naturaliter tendit in ipsam. secundo per motum: quia ut motus et transmutationi subiicitur sic tendit in formam quam per motum et per transmutationem acquirit: utroque autem modo potest sumi ratio ex parte materie: quod non sit corruptio absque generatione. materia enim per se non potest appetitum expoliari a forma sub qua existit: quia priuatio et non ens non possunt habere rationem boni et appetibilem. si ergo appetit expoliari a forma sub qua existit hoc est per accidentem: et ex consequenti: ut quia appetit esse sub alia forma sub qua esse non potest nisi expolietur ab ea sub qua est: et quia quod est ex prius sine eo quod sequitur esse non potest: non erit corruptio absque generatione: nec expolietur vna forma nisi induatur alia. Secunda via sumitur ex parte motus. nam sicut ex parte efficientis arguebatur: ut quia motus. quem efficiens naturale efficit: oportet esse quod determinatum ad genus: eo quod ipsum agens naturale est

1^a ratio2^a ratio3^a ratio

Rursus

1^a via2^a via3^a via2^a

T.c.4.

est determinati generis: ita qd omne receptum in materia est qd particulare: et hoc aliquid opz oē tale est determinati generis: ex parte ergo materie arguere possumus motū quo transmutat materia eōipso qd in materia recipitur esse determinati generis: et quia motus nō terminatur ad genus nec ad speciem respectu forme a qua incipit: s; respectu forme ad quā vadit. Lūz motus sit in eodem genere: cum rebus ad quas est motus. vt dicitur tertio physicorum: nunq; materia per motū aliquez expoliabitur ab vna forma nisi per motum illum tendat in aliaz formam. vtroq; ergo modo: naturaliter loquendo: tā ex parte efficiētis q; ex parte mae nō potest aliquid rendere in nihil: et quia ex hoc sequitur continuatio generationis: materia et efficiēs sunt causa continuationis generationis: non materia quelibz nec efficiēs quelibz: qd non materia quelibet semper manet: nec efficiēs. quodlibz semper manet: sed materia pma et pn^a efficiētia et corruptibilia sunt generationis continuatiua. Nā si ppter hoc continuatur generatio: quia corruptio vnius est generatio alterius. vt dictū est: illa materia erit generationis continuatiua: que manet eadez in omni gñato et corrupto: hec autē nō est mā disposita et pma et pma et remota. vt supius dicebat.

Opposita

Autēz hīs non est difficile soluere. Ad quoz euidētiā notandūz: qd a qualitatibus secundis vta qualitatibus que nō in sunt elementis: materia potest expoliari simpliciter: a qualitatibus vero primis et a formis substantialibus nunq; expoliatur materia simpliciter. potest enim expoliari ab hac forma substantiali vel ab illa et a qualitate ista vel illa. Sed non ab omni tali simpliciter: et hoc sufficit ad hoc qd continuetur generatio. Ratio nes autē procedebant de qualitatibus secundis cum arguebant qd poterat esse generatio coloris absq; corruptione et corruptio coloris et saporis absq; generatione. Color enim et sapor dicunt qualitates secundas nō primas. Cum ergo arguebant rationes materiam separari ab omni forma tam accidentali q; substantiali: quia poterat separari a dictis qualitatibus supponebat falsum cum arguerent de qualitatibus secundis: mediis quibus non inducitur per se loquendo substantia vel forma. peccabant etiā nihilominus rationes p fallaciam accidentis: cum enim diuiditur corpus terminatum non generatur ibi color per se sed per accēs: per se enim ex tali diuisione efficiuntur diuerse partes corporis: et diuersis partibus corporis effectis: ex consequenti fiunt ibi diuerse superficies: et quia superficies in corpore terminato non est sine colore: per accidens est ibi generatio coloris. sic etiā cum mixta resoluntur in elementa per se corrumuntur qualitates mixtum. vt hñt repugnātiā ad q̄litates elementoz. per accidens vero corrumunt color et sapor et alie qualitates secunde sequentes ad qualitates illas.

¶ Monef hec qd. Textu cōmē. i6. Qd. xvj.

p̄mum
T.cō.
i7.

Tertio queritur vtrum ens in potētia sit illud ex quo fit generatio. oī tur autem hec questio propter hoc. ¶ Nam semper generatio vnius est corruptio alterius: et e conuerso. vt ex aqua corrupta generatur ignis. In aqua ergo ex qua generatur ignis est tria considerare. actus. potētia. et priuatio. est enim aqua ex qua generatur ignis actu aqua: et est potētia ignis: et est priuata forma ignis. Cum ergo dicimus ignem generari ex aqua qd est magis proprie et per se dictum: vel qd generet ex aqua vt est quid in actu vel vt est quid in potētia: vel non est quid in priuatione existens: vide-

tur autem illud ex quo fit aliquid: et secundū qd huiusmodi esse ens in actu. Nāz semper generatio fit ex corruptis. Corruptio autem incipit esse et ab actu et terminatur ad non esse. ergo generatio secundum se videtur semper esse existens in actu. ¶ Amplius secundū Cōmē. 8. physicorum: si materia esset absoluta ab omni forma non posset esse subiecta motui et transmutationi: sed quod non potest esse subiectum motui et transmutationi: non potest esse gñationis subm: cum generatio fiat p motum et transmutationē. gñatio fit ex aliquo vt est in actu: non vt est in potētia.

Notandū

igitur non esse intentionis nostre ad presens determinare vtrum in generatione fiat resolutio vsq; ad materiam primaz: quia de hoc infra queretur. Rursum questio quesita non solū habet locum in substantialibus: sed etiā in accidentalibus. Nam cum ex frigido fit calidum: id ex quo generatur calidum est actu frigidum et est potētia calidū: et est priuatum forma caloris. Cum ergo ex omnibus istis fiat calidum ex ente in actu: ex ente in potētia: et ex priuatione: etiā in tali generatione haberet locus quod queritur ex quo istorum trium esset generatio calidi. ¶ Dixerunt quidam generationem posse sumi dupliciter: secundum se: et vt est mutatio quedam: vel vt includit motum. Dicunt ergo qd si accipitur generatio secundum se: et vt est mutatio quedam: sic est ex ente in potētia: quia ens in potētia est generationis subiectum. si vero accipitur vt includit motum sic est ex ente in actu: quia tale ens est subm motus. ¶ Sed istud non videt sufficienter dictum. Nam siue accipitur generatio vt est mutatio: siue vt includit motum: semper est ista per accidens qd aliquid generet ex ente in actu: motus enim dupl^r potest accipi. vel p rōnem gñalem: et vt hz rōnem accidentis: vel p rōnem speciale vt est tale accidens quod est motus: et sicut dupl^r potest accipi motus: sic subm motus duo in se continet: actum et potētiā: quod. n. motui subiecti actu est: qd si non esset aliquo modo in actu: s; esset potētia pura: vt patuit p Cōmē. motui et transmutationi non poterit esse subiectum: sic etiā qd motui subiectur in potētia est: quia nihil mouet nisi ad id quod est in potētia. motus ergo requirit subiectū aliquo modo in actu: et aliquo modo in potētia: sed quod requirit subiectum in actu cōperit ei p quendam rationem generalem. quod autē requirit subm ens in potētia competit ei magis per se: et p rōnem speciale: et in eo qd motus. Ideo motus dicitur esse actus entis in potētia. rōne qua est actus entis requirit subiectum ens in actu. ratione qua subdit in potētia opz illi actui potentialitatem esse amixtam. Lz ergo motus vtrūq; requirit: magis tñ quod subiecti motui p qd huiusmodi est in potētia q; in actu. Ideo motus nō est actus entis in potētia: in eo qd entis: s; in eo qd in potētia: vt pōt hñt ex 3° physicorum: et qd generatio nō includit motum nisi vt per ipsum introducit formam. Cum motus nō inducat formaz p rōnem generalem: et in eo qd accēs: sed p rōnem speciale: et in eo qd motus: cum p talē rōnem etiā per se requirit ens in potētia: gñatio etiā vt includit motum per se loquendo nō d; duci ex ente in actu: sed ex ente in potētia: accidit. n. motui vt motus est et vt est inductiuus forme: qd fundet in ente in actu: subiecti. n. ens actu motui: sed non vt est in actu: s; vt est in potētia. Dicimus gñationem vt mutationē ipostat siue ipsaz rē genitā nō eē ex ente in actu: nec ex priuatione: sed ex ente in potētia. Nam id ex quo est aliquid per se loquendo manet in eo quod est ex illo: s; enī aqua ex qua generat ignis fit actu

2m
Com
cō. 4.

Rñso
aliquo
rum

¶ illos

8. pñ.
4.

T.c.6

fit actu aqua ratione forme posse esse sub forma ignis: et sic non minus ratione privationis forme ignis inseparabiliter annere forme aque: tunc cum ex aqua fit ignis completa generatione non manet forma aque: per quam aqua erat quod in actu: nec manet privatio forme ignis: per quam aqua dicebatur non ignis: sed manet materia: per quam erat potentia illud accidit ergo igni fieri ex aqua: et ex ente in actu: et fieri ex igne et privatione: cum talia non maneant: sed per se competit fieri ex ente in potentia et ex materia que completa generatione manet sub forma ignis. Ideo philosophus in primo physicoz. vult quod per se generatio non fiat ex ente. id est ex actu: nec ex ente. id est privatione: sed ex ente in potentia. si vero generatio concludatur motum adhuc non est per se per privationem dictum quod fiat ex ente in actu. ut ostensum est. ut autem fiat ex privatione ut quod privatio sit per se principium fieri: sit principium rei facte per accidens non est presentis speculationis: sed pertinet ad librum physicorum: super quo si nos contingeret scribere ostendere mus privationem esse aliquo modo principium fieri et non esse omnino per accidens. ut quidam volunt.

I. cō.
66.Ad p
mumAd se
cundū**Opposita**

autem his non est difficile foluere. Nam cum dicitur quod semper generatio est ex corruptis et ex ente in actu. dici potest quod causa sine qua non: non est causa per se sed per accensum: sed ergo non fiat generatio nisi ex ente in actu: non oportet hoc esse per se sed per accensum. Quod vero ulterius addebatur quod si materia esset separata ab omni actu non est subiecta motui et transmutationi. dici potest quod per se per habitum: sed subiectum motui sit in actu et in potentia: per se tamen subijcitur motui ut est in potentia non in actu. Cum motus ut dictum est sit actus entis in potentia secundum quod in potentia. deficit ergo ratio: quod considerat quod est per accidens. deficit etiam quod quodammodo non est ad propositum: cum nos loquamur de generatione que est mutatio et non motus.

Monetur hec questio. Textu comē. 18.

Propter

hic declaranda sunt tria. primo. n. videndum est. utrum substantia suscipiat magis et minus. ut videtur auctor dicere in littera. Secundo dato substantiis non competere magis et minus proprie sed large restabit declarare. utrum in accensibus inveniri possit magis et minus proprie sumptis. Tercio videndum erit utrum calidum et frigidum sint omne substantiales ignis et terre. Cum habeat in se terra et ignem illis differentijs differre.

p^m**Ircā**

primum sic procedit. videtur quod substantiis nullo modo competat suscipere magis et minus forme aut suscipientes magis et minus intendunt et remittunt: sed intensio et remissione forme considerantur quidam motus. ex hoc. n. forma intendit et remittitur quantum successiue tendit ad esse completum et incompletum: et quod successio non est sine motu: ubi cumque talia reperiunt ibi est invenire veram rationem motus: sed cum in substantia non sit motus. ut probatur. 5° physicoz. intensio et remissio in formis subalibus reperi non poterit. Amplius secundum philosophum in predicamentis substantiis non competit suscipere magis et minus.

I. cō.
10.2^m**Notandum**

ergo quod magis et minus comparatio non importat: quotiescumque autem aliquod comparatur adiuvare respectu alicuius unius fit comparatio. si autem in substantiis reperiuntur unitas. sic in eis comparatio esse potest: et quod una unitas non reperitur nisi in specie specialissima. quicunque sunt comparabilia proprie adiuvare sunt alia secundum unam formam specificam. Ideo philosophus. 7. physicoz. non esse comparabilia nisi que sunt eiusdem speciei: sed 13. proprie unitas sit in specie specialissima: aliqua

I. cō.
24. 29

tamen unitas est in forma generis: et in his que per analogiam differunt: et sicut est in talibus aliquis unitas: ita est in eis aliquis comparatio: est igitur proprie comparatio per formam specificam: large tamen et secundum genus et secundum analogiam comparatio sumi potest. Hoc vero cum dicitur utrum in substantiis reperiatur magis et minus proprie. Si accipiat comparatio secundum magis et minus proprie et ut respicit eandem formam specificam non. si autem suscipiat large comparatio secundum quod habet esse in genere: vel et in analogo sic. Duo igitur sunt declaranda. primo quod in substantiis non reperiuntur magis et minus proprie. secundo quod reperiuntur habet in eis large. primum sic ostenditur. Nam si secundum formam specificam reperiatur in substantiis magis et minus: vel hoc esset secundum gradum essentie vel secundum gradum ipsius esse. secundum gradum essentie non. nam cum essentia pertineat ad diffinitionem: quod diffinitio est sermo expressivus additatis et essentie: per variationem cuiuslibet talis gradus variabit diffinitio rei: et per hoc variabitur nam et species eius. Ipsi autem sunt illi gradus de quibus loquitur philosophus. 8. meta. aut formas et diffinitiones esse sicut numeros. Nam sicut qualibet unitate addita vel remota variatur species numeri: ita quolibet tali gradu variato variatur species rei. igitur secundum gradum entitie non potest esse comparatio secundum magis et minus in eadem specie: cum variatio talis gradus semper iducat diversitatem specificam. Si vero dicatur talem comparisonem attendi secundum gradum ipsius esse: non autem secundum gradum essentie: hoc stare et non potest. Nam cum nos loquamur de formis substantialibus: secundum quas datur esse specificum: non poterit esse variatio in tali esse nisi tollatur species et esse specificum: sed variata species non ulterius est comparatio proprie. igitur magis et minus loquendo proprie ut respiciunt eandem formam specificam in substantiis reperi non poterunt. Quod autem per formam generis et secundum analogiam quidam reperiatur magis et minus in substantiis: hoc non solum non est inconueniens: sed et necessarium. Nam cum omnia sint essentialia a primo ente: quicunque essentialiter differunt secundum quidam essentialia analogia habent ordinem ad primum entem: sicut ergo numeri: quod ab eadem procedit unitate: ordinata ab unitate distat: ita quod non sunt duo numeri diversi nisi per se equaliter ab unitate distantes: et in quibus equaliter unitates reperiuntur: ita quod omnia entia sunt ab uno ente derivata et sunt quasi quidam numeri et quedam compositiones respectu primi entis: in quo reperiuntur pura simplicitas: oportet hominibus producta per quidam analogia distare a primo ente: et quod ut ab eo distant: et ut ad ipsum ordinantur sic reperiuntur in eis ratio entitatis. Entitas in rebus creatis univoce reperi non poterit: sed analogice. Immo non erunt due species essentialiter differentes: in quibus equaliter reperiatur entitas. Cum species ut ostensum est. et innuitur a philosopho. 8. meta. sicut sunt numeri: in quibus secundum diversas species non reperiuntur equaliter dignitates. illa ergo species que magis distabit a primo ente erit imperfectior et minus habebit de entitate: que vero magis appropinquabit enti primo perfectior erit et plus de entitate habebit: est ergo substantia una magis ens quam alia: sed quod est perfectior et plus participat de entitate primi principij: et si in eodem genere reperiuntur huiusmodi comparatio secundum magis et minus non est dubium quod in analogo reperiuntur: cum unitas analogie sit amplior unitate generis: et aliqua unitantur in analogo que in genere uniri non possunt: habent autem in speciali sic declaratur. substantia enim est analogum et est genus: ut autem analogum predicatur de principijs substantie ut de materia et forma. ut autem est genus predicatur de ipsis compositionis. Cum. n. dicimus materiam esse substantiam et formam esse substantiam: substantia quod dicitur de utraque non potest esse substantia que est genus

p^m

I. c. 4.

2^m

I. c. 10.

genus: qz ea de qbus essentialr p dīcat genus sūt in ge-
nere directe: mā autē z forma nō sunt in genere per se z
fz rectā lineā: fz per reductionē: z sic pncīpia. virū autē
sunt pncīpia in toto genere sube vel non: nō spectat ad
ppositum. sufficit autē qz sunt pncīpia sube sensibilis: de
q intendimus pscrutari: z ppter quā est qd introducta.
forma. n. est magis ens z magis suba qz mā: cum mā
maxime distet a pmo ente: z sit oīo quasi ppe nihil. vi-
det. n. esse media iter nihil z aliqd: vt inuit Lōmētator
pmo physicoz. qz in suba vt est analogū reperit magis
z minus: ex quo forma plus ē entitate participat quam
mā. z sicut in suba vt est analogū magis z minus re-
perit sic in ea repiunt talia vt est genus: qd triplici vīa
venari possumus. pmo ex itentōe nāe. 1. ex victoria for-
me. 3. ex pfectiōe spēi. ex itentōe nāe accipit magis z
minus in substantijs fz cōpletū z incōpletū in vīaz ge-
neratiōis: z sic aīal est magis suba z magis ens qz em-
brīo: qz itentio nāe nō finit in embrione: sed in aīali nec
est pfecta gñō cum puenit ad embrionē: fz cū puenitur
ad aīal. Magia vō z minus victoria forme reperit
in elhtis. Nā tunc forma hz victoriā supra mām cuz eā
extendit z rarefacit. si q forma est magis ens quā mā:
formalia z rara sunt magis entia z magis substantia qz
mālia z entia: z sic aīal est modo ignis est magis substantia
qz terra. Magis autē ex pfectione spēi reperit in re-
bus mixtis in qbus vltimaf generationis motus. Nā
z si cū puctū est ad asinū cessat gñatio: z etiā cū pue-
nit ad leonem gñatio cessat: tñ qz in leone pfectius re-
seruat ratio aīalis z dignitas specifica qz in asino: z in
aīali pfecto qz in imperfecto: aīalia pfecta sunt magis
entia z magis suba qz imperfecta: z qz omnis substantia
gñabilis z corruptibilis: qz ppter talia est qñtio intro-
ducta: vel est elhtū vel est elhtatū. z si est elhtatus vel
ad eā est itentio nature z vltimaf in ea gñatio vt aīal:
vel nō vt embrio. z qz in oībus istis oīis est qñ acci-
pit magis z minus: vt spectat ad ppositū de qōne est
sufficiēter inqñitū. Aduertendū tñ qz sic in substan-
tīs gñabilibus z corruptibilibus repit magis z mi-
nus: sic z in incorruptibilibus repit hz: cū incorruptibi-
les sube non equaliter distent a pmo ente: sed qualiter
hoc sit in aliud tempus apponatur.

Ad p^m **Opposita** autē his nō est difficile soluere. Nā
cuz dicat qz si in suba esset magis
z minus esset in ea motus. dici d3 qz accipit ibi magis
z minus. ppter prout dicit intensiōem z remissionem
inesse manente eadem forma specifica: quod ostendit
mus non convenire substantijs. Quod autē secundo
addebaf pñm dicere non competere substantijs susci-
pere magis z minus. Intelligendum est ppter: z vt re-
spiciunt formā specificā: fz si accipiat magis z minus
large vt respiciunt genus z analogum substantie com-
petere possunt. vt dictum est.

Monetur hec questio. textu cōmē. 8.

Secūdo restat declarare vīz magis
z minus repiri pñt in acci-
dentibus. ppter: cū oīis sit in substantijs repiri
solū large sumpta. Et vī qz nō. Nā sicut ar-
guebamus fz gradus eēntie z esse in substantia
tīs sic z in accidentibus arguere possumus. si
n. accidentibus cōpetit suscipe magis z minus: vel hz erit
fz gradū eēntie vel fz gradū ipsius eē. fz gradus eēntie
nō. Nā cū fz gradus tales forme sint sic numeris: nō
poterit eē magis z minus fz tales gradus nisi variet
spēs: sic nō pōt esse magis z minus fz vnitates in nu-
meris nisi variet spēs nūmeroz: fz variata spēs nō est p-
prie cōparatio. qz ē. Amplius nē fz gradus lineesse

pōt attēdi cōparatio talis. esse. n. fuit ab eēntia imēdia-
te. Cū q eēntia forme manēt in eadē spē fz gradus va-
riari nō possit: nec esse qd imēdiate ab ea fuit talē va-
riationē suscipe poterit. Ampli^o qñ aliqd fuit a duo^{3m}
bus ab vno pncipalr ab alio ex pñt. vī qz si d3 eē va-
riatio in efficiū debeat eē variatio in cā pncipali. ipsius
autē esse pncipalis causa est forma. si q manet eadē for-
ma nō variata manebit z idem esse.

Notandū qz sicut virtus comparat ad age-
re sic forma comparat ad esse. sicut q
vna z eadē virtus fz maiorē z minorē dispōnē passivi
magis z minus agit: vel est rō q passus magis z mi-
nus trāsmutet: sic vna z eadē forma fz maiorē z mi-
norē dispōnē mae dat magis z minus eē. videmus. n. q
calor est qdā virtus actiua: z est rō agēdi z est qdā for-
ma: z est rō eēndi: vt. n. cōparat ad passum z ad cale-
factibile exterius est rō agēdi: fz vt cōparat ad subz z ad
mām in qua est: est rō eēndi. sicut q vnus z idē calor
si iueniat calefactibile exterius magis z minus disposi-
tū est ratio qre magis z minus calefiat. sic si iueniat
subm in quo existit magis z minus dispositus: reddet
ipm magis z minus calz. Ex hoc ē magis appet veri-
tas qñtis pmissa. Nā hz forma sit simplici eēntia cōsi-
stēs: tñ vt cōparat ad subz iueniēdo ipz magis z mi-
nus dispositū dat ei magis z minus esse: qz forma sub-
stantialis imē^{te} est pfectiō mae: cū mā ipsa fm se est in
potētia pura z fz qz hmoi nō sit magis z minus dispo-
sita: forma subalis nō poterit dare magis z minus esse:
cū pficiat imē^{te} ipaz mās: qz fz se magis z minus dispo-
sita oīa nō pōt: forma vō accidentalis qz pficit ens in actu
z mās qz est sub forma: qz sic pñderata mā pōt eē magis
z minus disposita: nō est iconueniēs eā itēdi z remit-
ti z dare magis z minus eē: nō rōne sui fz se. fz pp ma-
iorē z minorē dispōnē mae. Sz si sic dicim^o: qd cre-
dimus bñ dēm occurrit nobis gravis dubitatio. Nā si
forma fz se manet simplici eēntia: intendit at z remit-
tit qñtū ad eē: put iuenit mās magis z minus dispositā.
pñt illā dispōnē mae: me^{te} qua forma accidentalis dī i-
tēdi z remitti: nominare aliqz formā supadditaz mae:
qz si dicta dispō nullā formā nominaret: cū mā fz se nō
possit dici magis z minus disposita: nō possemus salua
re itēnsiōē z remissiōē. Sz tūc qro de illa forma que
reddit mās magis z minus dispositā: aut nominat for-
mā accidentālē aut subalē. Nō at pōt dici qz nomet suba-
lē formā: qz cū talis forma nō itēdat nec remittat: non
poterit reddere mās magis z minus dispositā: fz si noiet
accidentālē formā: vt dicat vna forma accidentalis recipi in
mā me^{te} alia accidentalī forma. tūc qro de illa accidentalī for-
ma me^{te} q recipit: aut itēdit z remittat: aut non: qz si
nec itēdit nec remittit: nō poterit reddere magis z mi-
nus dispositā. si vō cōpetit ei itēnsio z remissio recipiet
in mā me^{te} alia dispōnē: cū itēnsio z remissio respiciat
mās dispositā: z illa dispō: qz o3 qz itēdat z remittat
recipiet me^{te} alia dispōnē. Cū q nō sit itēnsio z remissio
in forma: nisi forma alia pcedēs ipaz itēdat z remitta-
tur: qz in formis nō est abire in finitū: stādū est in pñ-
mis: z videt esse dōz nullā formā posse itēdi vel remit-
ti. hec at vt pateat sciēdū: qz fz possit ptingere formam
itēdi z remitti: qz recipit mediante alia forma qñten-
ditur z remittit: vt si albedo inesset me^{te} frigidō con-
stringente partes pspicui: itēdi z remitti posset al-
bedo p intensiōem z remissiōē frigiditatis magis z
minus constringentis dictas partes: nō tñ est hoc ne-
cessariū. pōt. n. aliq forma itēdi z remitti absqz eo qz
forma alia pcedens ipaz itēdat vel remittat: z tamē
nunqz itēdit vel remittit forma. nisi qz iuenit mām
magis

magis ⁊ min⁹ disposita. hoc autē sic est videre: nō. n. ē i
cōueniētiō aliq̄ eē i se distincta formāl^r q̄ pparata ad aliō
faciunt malē distōnē. sicut albu ⁊ nigrū i se formāl^r di
stinguūt: ⁊ tñ respēū vñs sūt māles dñe. cū vna vñs
sit cōgscitiua albi ⁊ nigri: poterit p̄tigē vñā ⁊ eādē for
mā recipi in mā mediātib⁹ plurib⁹ formis: ita q̄ ille for
me. l. 3 i se eēnt formāl^r difficite: p̄pate tñ ad formā que
mediātib⁹ illis recipit. malē hñt distōnē: ⁊ qz forma re
cepta mediātib⁹ dictis formis posset hñe maiorē cōue
niētiā cū vna q̄s cum alia: qñ recipet me^{te} forma cū q̄
magis p^{te}: diceret iuenire mān magi dispositā: qñ vō
mediāte alia iuēret māz min⁹ dispositā: vt si color reci
pet i mā me^{te} hūido ⁊ sicco: qz pl⁹ p^{te} calor cū sicco q̄s
cū hūido. cū sicca possint eē cala i fūmo ⁊ nō hūida: da
to q̄ nec siccitas: nec hūiditas itenderef vl^r remitteref
posset calor itēdi ⁊ remitti. put est p̄iuctus sic^{te} vel hu
miditati. Dupl^r ḡ pōt eē itēso ⁊ remissio in for^a accēta
li. vel qz talis for^a recipit mediātib⁹ plurib⁹ formis: cu3
qñ vna h3 maiorē p̄uenientiā q̄s cū alia. semp ḡ ē itē
tio in for^a me^{te} maior vl^r minor dispōne māe
nec tñ est p̄cessus in formis in infinitū. vt p3 p hita.

Ad p^mum. **O**pposita ē itētio ⁊ remissio i for^a accūtalī vl^t hoc est fm ḡdus i eētia: vl^t fm ḡdus iēc ⁊ cum ar eē respicere eētia pcedat p^a rō. videlz talē itētionē vl^t remissio nō ēē f3 gradus i eētia: cū ois for^a q̄tūctiq^q accūtalīs possit dici simplici eētia p̄stītēs: f3 b̄ est fm gradus iēc: ⁊ cū arg^r eē respicere eētia ⁊ n̄ ēē itētio nē iēc nisi sit itētio in eētia. vt p3 per b̄ta esse respicit eētia for^a: vt h3 ordinē ad mām. ḡ eadē eētia for^a poterit dare magis ⁊ min⁹ ēē si iueniat māz magis ⁊ minus dispositā. ¶ Q̄āt addebat vlteri⁹ de effectū pcedēte a duab⁹ cāis rō peccabat in mā assumēdo f̄la. Nā cū q̄l3 cā faciat ad eē effectus. cū de rōe cāe sit q̄ adeē eius sequat aliō: p variatōez cuiusl3 cāe poterit eē variatio in effectū. Si ḡ eē respicit formā vt h3 ordinē ad māz q̄tūctiq^q forma sit simplici eētia p̄stītēs poterit eē variatio i ipō eē pp variatōez mae: vt q2 iuenit eam alr ⁊ alr dispositā posset ēt alr dici: q2 l3 in subalis eē sit p̄ncipali^a for^a q̄s a mā. In accūb⁹ forte ēē e⁹. nā cūz accūtia nō sint entia nisi q2 sunt entis: forte eē i talibus ē p̄ncipali^a suba q̄s a for^a: f3 vtrū b̄ sit vxz ⁊ vtz eē i accūtib⁹ pcedat formas accūtales: vl^t e⁹ nō ē p̄ntis i q̄stīōis: f3 spectat ad phiaz p^{am}. ad p̄sēs aut in tm dcm̄ sit q̄ vna ⁊ eadē eēn^a for^a accūtalīs iueniēdo māz magis ⁊ min⁹ dispositā magi⁹ ⁊ min⁹ radicali i ipa ⁊ magi⁹ ⁊ min⁹ iest. ⁊ itēditur ⁊ remittitur fm eē qd h3 in ea.

Mouet hec qō. Textu cōmē. 19.   Questio. xix.

Tertio restat declarare vtz calidū z frigidū sunt for^z subales igni z terre: z vř q^z sic q^z sm Lōmē. in p^o de aia. Mēbra leonis z mēbra cerui nō dñt nisi: q^z aie disserunt. Dñia g^o rerum est ex subalibus formis: vt dñia animalū ex aīab^z: alia vō magis eē signa vñr dīstōis q^z distinguāt. Lū g^o p^o hō i lra abso^o loquēdo noiet dñas ignis z terre calidū z frigidū vř velle p^odicta ptinē ad subales foras ignis z terre. **C** Ampli^o p^o n^o tollit p^o ablatiōez posterior^z. si g^o calor eēt for^z accītal^z i igne eēt posterior q^z nā ignis: si g^o tollet nā ignis p^o ablatiōez calōis q^z videm^z eē flz. n. n. māet ignis nisi sit pūict^z calōi.

Notandus g^o circa h^o fuisse dceptū Alexandrū credidit. n. formā subalē ignis eē calorē. mouebat āt h^o motiū. videbat. n. q^z i igne nulla erat vř actiua nisi calor. z q^z q^zlōz agēs agēdo assimilat sibi passiu^z: z p^o actōez suā iducit suā formā i mām: si vñe nō est vñus actiua nisi calor: z nō agit nisi calefa

ciendo: qz qd p calorē igniat z generet ignē in mā. si ḡ calor nō eēt for^a subalis in igne: sequerē hoc icōueniē-
cns: qd ageret vltra suā spēm: qz p vītutē caloris iduce-
ret forma subalis: cū tñ calor ponat accītalīs forma:
sz dicere calorē eē formā subalē in igne nō est vez: qd
qdruplt^r pbari potest. ¶ Prima rō assignatur talis: qz
qd est accīis in vno nunq^z est forma subalis in alio. nō
fm phm pmo physī. Qd vere est nulli accidit. pōt enī
ptingere qd est accīis in se esse eēntiale vt hic. vt color
est essentialis albedinī: sz in se sit accīis qōdaz: sz qd in
alio est accīis esse formā subalē z veraz subam in alio
nullo modo pōt ptingere. Calor ḡ qd est accīis i corpoz
bus mixtis nō poterit eē suba in aliquo eltoz: z maxi-
me cū ignis z terra z h^o etia sint noia subaz. si. n. noia
rēt accītia: qz accītia eēnt eēntialia accītib^z: nō vide-
ret aburdū qd ē accīis i mixtis eē eēntiale i igne: si no-
mine ignis accīis noiaret. ¶ 2^a rō talis: qz nlla forma
subalē ē sensibīl^r loqndo d sensibīlib^z exteriorib^z: cū talīū
sensuuz obia sint passibiles qlitates. vtrū at sit aliq^z se-
sus iterioz cōprehēdēs subales formas sub eē idividua-
li nō ē pntis specularōis: cū ḡ calor p se sentiat a tactu
q iter sensus exteriores pputat. for^a subalis esse nō pote-
rit. ¶ Ad hoc et adduci pōt: qz calor itediē z remittit.
for^a subalis vt oīsuz est nec itētionē: nec remissioēs pōt
suscipere. ¶ Ulterius vō qz agētia nālia nō sūt sua vī^z z
agūt p aliq^z vītutē supadditā sue eēntie z nāe for^a suba-
lis i eis erit solū imediatū p^m eēndi z nō agēdi. Calor
ḡ qz est ime^z rō agēdi for^a sublis esse nō poterit. Alexā-
der aut palogizabat per rōnē suā. Nā cū dicebat nullū
agēs agē vltra suā spēz verū ē loquēdo p se z i vītute p-
pria. Nā cū oē agēs vt ē in actu: cū nō sit i actu nisi per
formā. si ageret vltra formā ppriā ageret put nō ē in
actu: qd est icōueniēs. In vītute tñ alterius z vt instrū-
agere aliqd vltra suā vītutē z vltra suā spēz nō est irro-
nabile. sic serra in vītute artīs iducit formā arche quaz
in vītute ppā nō posset iducere. si ḡ calor i vītute ppā i-
duceret formā subalis ignis: ageret vltra suā spēm: z
eēt icōueniēs: sz qz oēs qlitates actiue eloz sūt instrū-
ta subaliū formaz extitū i eis: z multo magis sūt in-
strumēta z organa supcelestis corporis calor nō in vītute
ppā: sz in vītute subalis ignis: z in vītute supcelestis
corporis hz iducere formā subalem.

Calor n̄
ē for^o sub
stātiālis
ignis.

p^a ratio.

L.c.37.

2° ratio

Opposita at his nō ē difficile solūē. Nā cū dī
drīas eē p formas subales nō p ac
cītales. dōz est q p vtrasq formas res dīnt. nō. n. oīs
differētia facit aliud: s; est qdā drīa q fīm q h mōi facit
alteratū. Dicit tñ esse drīa per formas subales: p accī
tales vō eē magis signū distōnis: nō q nulla drīa sit p
accītales formas: s; q pncipalis drīa est per subales
formas: nō p accītales: possunt ergo calz z fridū dici
dīntie ignis z terre absq eo q sint dictoz eloz suba
les forme: qdam tñ voluerūt q p calm z fridūz veller
phs circūloq formas z drīas subales ignis: z terre: s;
de hoc tangēt in declaratiōibus sequētis lectōis: ad p
sens aut sufficiat scire calozē z frigiditatē esse accītia
nō subas. ¶ Q; aut addebat vltierus q p ablatiōem
posteriois nō auferet pūe: vcz est p se loquēdū: p accī
dens tñ hoc pōt ptingere. Nāz si a mā in qua est ignis
remoueas caloz: reddī mā idisposita quo facto ex pñtī
cedit forma ignis. Ex hoc aut melius p3 solō Alexan.
nā sicut p amotiōem calozis remoueas forma ignis: nō
per se z directe: sed qñ ex pñtī: inqātū reddī mā idis
posita ad talē formā: ita calefacere per se z directe or
dinat ad introductiōē calozis: s; qz mā calefacere effi
cīf disposita ad suscepciones forme ignis p huiusmodi
calefacere potest gñari ignis. Ex quo apparet formas

Adp™

 Ad_2

ad motū p̄mum. ita quolibet duratio cuiuslibet motus relinquitur ex adiacentia tēporis: qđ fundat in motu p̄mo: et sic ip̄m qñ qđ ex tali adiacentia reliquetur: et vtrū sit vñū qñ oīum qñ datū. sicut est vñum tempus oīum tēporaliū: et vtrū sic accipiant instantia in ip̄so qñ. sic accipiunt in tempore nō est p̄ntis speculatiōis. ad p̄ntis aut in tñ dōm est qđ per iaz dicta hēri pōt solutio rōis p̄acte. **Q**uāit secūdo addebat qđ si gnatio inciperet esse. gnatio gnāref. ergo nihil pōt gnari de nouo. qđ si genitū incipit esse: opz qđ gnatio esse incipiat. dici potest. qđ nō quicquid incipit esse ē. p̄prie genitū: nisi forte genitū acciperemus large: nec valet ratio facta arguēdi. gnatio terminat ad esse. ergo quicquid accipit ē: accipit esse per gnationē. Nā tactus et motus quātūcūqz incipiat esse post nō esse: sunt tamē ingēnita: qđ nō accipiunt ēē per gnationē. sic et gnatio ē ingēnita: qđ nō accipit esse per gnationē. pōt ergo dici qđ solū compositū hz esse per se: p̄prie ēt generat et accipit esse p gnationem et nō alia. **Q**uāit addebat tertio generationez esse mediū inter esse et nō esse. ergo est media iter extrema cōtradictiōis. dici dōz gnatiōez nō esse mediā inter esse et nō ēē simplr: sed inter esse et nō ēē actus: et sic acceptum esse et nō esse nō sunt p̄radictoria: s̄ habent medium ens in potētia: qđ incipit a nō esse in actu: et t̄mi natur ad esse in actu: vel possumus dicere qđ sicut materia nūqz absoluit simplr ab omni esse. sic nunqz ē generatio: nec aliqz motus qui nō sit p̄iunctus alicui actui. Nō refert aut v̄spectat ad p̄positū. vtrum hoc sit per se vel p accēs. verbi grā. si ex aqua dōz fieri aer gnatio incipit a nō aere et terminat ad aere: sed nō aer a quo incipit gnatio hz esse cōiunctū alicui actui. potest enim id non aer esse aqua.

Mouet hec questio. Textu cōmē. 20.

Quōd xxi.

Secundo restat dēclarare vtrū i substantijs possit esse gnatio simplr. videt qđ nō. Nam ens simplr triplr pōt dici. Uno modo dicitur ens simplr. i. vniuersaliter: et sic simpliciter diuiditur contra ens contractū. Alio mō p̄t accipi simpliciter. i. p̄ncipaliter: et sic simplr s̄. fm quid. et hoc modo substantia est ens simpliciter. Tertio modo pōt dici simpliciter. i. ens in actu et sic simpliciter diuidit contra ens in potētia. qđ enim est potētia tale nō est simpliciter tale. et qđ quotiēscūqz multiplicat vñū oppositiōz toties multiplicat reliquū. et sic ens simpliciter dicitur ens triplr: ita et si ens simplr triplr dici pōt. vel nō ens vltter: vel nō ens suba: vlt nō ens aliquo modo in actu. si ergo gnatio fit ex non ente simplr: gnatio erit ex nō ente simplr. sed nullo predictoz modoz fm qđ d̄r aliqd nō ens simplr p̄t dici gnatio sube fieri ex nō ente. ergo in substantijs: de quibz ad p̄sens intendimus querē. nulla erit gnatio simplr. **Q**uāit ex nō ente simplr si possit esse gnatio sube p̄z: quia agens naturale: p cui actionē fit gnatio semp: p̄supponit aliqd in qđ agat. Ideo hētur i s̄ra. qđ oēs phātes p̄terruit cōcedere aliquid esse ex nihilo. et vltter ex nō ente. **A**mplius qđ ex nō ente simplr secūdo mō. i. ex nō substantia nō sit possibile fieri generationē substantie. p̄z per phz. p̄mo physicoz. qui ait: qđ ex non substantia non fit substantia. **E**t amplius ex nō ente simpliciter 3o modo. i. ex nō ente aliquo modo in actu non pōt esse generatio: quia fm Cōmenta. 8. physico. Si esset materia soluta ab omni actu nō posset esse subiecta motui et transmutationi: sed sine motu et transmutatione non fit generatio: ergo et c̄.

Notandum qđ gnationem simplr. duplr sumi posse abt et cōparatiue. itē. n. ali

quid dicit abt taler: qñ est fm se tale: et s̄z sua p̄ncipia tale. Sed tunc est cōparatiue tale. qñ est respectu alteri tale: generari ergo aliqd simplr pōt accipi abt et s̄z se: et comparatiue. vt comparando vñū generatū ad aliū generatū: vtroqz aut mō in substantia reperit generatio simplr. tunc quidē accipit generatio simplr et abt fm se qñ generatur. penes ea que sūt per se p̄ncipia generationis. hec aut sūt mā. forma. potētia. et actus. gnatio. n. incipit a mā et ab ente in potētia et terminat ad formaz et ad ens i actu. Incipit at a nō ente et terminat ad ens quādo ē est gnatio ex ente in potētia simplr. et terminat in ens simplr. et terminat simplr in ens abt nō mine. pōt dici generatio simpliciter. talis aut gnatio est sube. ex illo. n. ente in potētia per se loquēdo est generatio aliqua que subijcit forme qđ p illā generationē acquirit. Cū ergo forma subalis que acquirit per gnationem sube sit i ipsa mā: que de se est pura potētia: opz ipsam mā esse id qđ subijcitur in tali gnatiōe. Ideo scribitur primo huius. capitulo de alteratione qđ yle est maxime subiectus generationis. si enim ipsa forma substantialis immediate perficit ipsam materiam: quia nulla forma accidentalis precedit ipsam per se loquendo: ipsa materia et ipsum yle erit id ex quo est generatio. substantie. si enī alia occurrūt hoc est per accēs vt supra ostēdebatur. ex ente enim in actu et ex priuatione vt dicebatur generatur aliquid per accidens. ex ente vero in potentia per se: et ex tali ente in potentia fit generatio. qđ le est illud ens quod subijcitur forme per generationē acquirit: est ergo generatio substantie generatio simpliciter: qđ est ex non ente simpliciter cum sit ex ente simpliciter in potentia rursum generatio sube est generatio simpliciter: qđ terminat ad ens simpliciter. terminat enī ad substantia: que simpliciter debet dici ens. Vtrum autem predicta duo propter que abt accipit generatio simpliciter inseparabiliter sint connexa: vt quotiēscūqz terminatur generatio ad ens simpliciter quod generatur non fiat ex non ente simpliciter. et ecōuerso: et qđ illoz plus faciet ad gnationem simpliciter: et vtrū magis debeat dici generatio simplr: vel qđ est ex nō ente simplr: vel qđ terminat ad ens simpliciter. infra patebit. Nam in capto de augmento vbi disputabim de dimensionibus indeterminatis qñ p̄cedunt formā substantiales in mā. ibi. n. de hoc aliquid dices: et deo dāte qđ ibi fuerit dimissus supplebit in secūdo: vbi disputabim: vtrū oporteat qualitatē symbolaz remanere: ad presens aut intm dōm sit generationem substantie dici generationez simplr. tñ qđ est ex non ente simplr: cum yle. i. mā p̄ma sit maxime generationis subiectū. tñ ēt qđ talis gnatio terminat ad ens simplr. i. ad substantiaz que ens simplr dici pōt. Cū qñ in substantijs reperit gnatio simplr et abt. restat vidē qñ i eis reperit hmōi generatio comparatiue. hec aut cōparatio dupliciter sumi pōt: vel respectu accidentiū: vt comparando subaz ad accēs: vel respectu subarū comparādo substantiaz ad substantiaz. vtroqz aut modo in substantijs reperitur gnatio simplr. nā respectu accētis quolibet substantia generat simplr: cū quolibet substantia pl̄ habeat de entitate qđ accidēs comparādo ēt substantiaz ad substantia inuenimus in substantijs gnationez simplr et sic nō q̄libet substantia generatur simplr: sed substantia p̄fectior respectu substantie imperfecte dicitur generari simpliciter hec autē perfectio vt superius dicebatur tripliciter potest accipi. Nā hmōi generabilia et corruptibilia vlt sūt elēta vel sunt mixta: et si sunt mixta vel sūt ea in quibz nō vltimatur gnatio nāe: vt in gnatione embriōis: vlt sunt talia ad que cū peruentū est finit intētio gnatiōis

Sūo sim pliciter p̄t sumi dupliciter abt et cōparatiue

al' p̄sideratur.

L. c. 24.

nālis: cū. n. puenitur ad embriōnē nō cessat: s; cū perue
nit ad al. vel g. cōparabit gñō vni⁹ elī ad gñōnē alte
rius: vt gñō ignis ad gñōnē terre: v; cōparabit gñō ei⁹
in quo nō finit gñō nāe ad gñōnē ei⁹ i quo finit: vt gñō
embriōis ad gñōnē aialis. vel cōparabunt ad seuires
mixta ad q. cū puentū ē cessat gñō nālis: vt si cōparare
tur gñō vni⁹ aialis ad gñōnē alteri⁹. s; p mū modū acci
pi⁹ gñō simpliciter ex victoriā forme: q; gñō ignis ē ge
neratio simplr respectu gñōnis terre. s; m 2^m modū accipit
gñō simplr ex itētiōe nāe: q; gñō aialis est gñō simplr
respectu gñōnis embriōis. s; 3^m modū accipit genera
tio simplr ex pfectione spēi: q; gñō aialis perfecti est
gñatio simplr respectu gñōnis aialis iperfecti: z gñō
vltēr aialis ē gñō simplr respectu gñōnis plāte: z gene
ratio plāte respectu gñōnis lapidis: qñō aut s; dictos
modos accipit gñō simpliciter p; per dicta i qñōe illa.
vtrū i substantijs reperiat magis z minus. ibi. n. oñsum
fuit q; ex victoriā forme ex itētiōe nāe: z ex pfectione
spēi repiebat plus de entitate i vna suba q; i alia: z q;
gñō sube plus hñtis de entitate ē gñō simplr respectu
sube deficientis a pfectione entitatis illius: opz s; m oēs
dictos reperire i substantijs gñōnē simpliciter accipien
do simpliciter non ab^{te}: sed comparatiue. vt dictus est.

Ad p^m

Opposita aut his nō ē difficile soluē. Nā cū
dī q; in substantijs repit gñō simpli
citer. g. gñabit suba ex nō ente simpliciter. Dici pōt q;
nō solū dī gñō simplr: q; est ex nō ente simplr: s; ēt q;
terminat ad ens simpliciter: dato g. q; nō ēēt gñō ex nō
ente simpliciter: adhuc ēēt i substantijs gñō simpliciter
q; terminaret talis gñō ad suba; q; ens simplr dici d;.
deficit g. arg^m: q; nō syllogizat: s; peccat i for^m: deficit ēt
in assumēdo flaz formā z peccādo i mā. Nā vt oñsum
est: gñō sube est ex nō ente simplr. i. ex non ente vlt vt
ex nihilo: nec ex nō ente simpliciter. i. ex nō ente pncipa
liter vt ex nō suba: q; vt dicebat: z bñ: ex nō substantijs
nō fit suba: s; ex nō ente simpliciter. i. ex nō ente i actu:
z ex ente i po^a. Et q; arguebat mām nūq; separari ab
actu: q; si sic separata ēēt: motui z trāsmutatiōi nō possz
ēē suba. dici pōt q; accidit gñōni sube s; m q; h^o vt pōt
patere per iā habita: z d; his q; sunt p accñs nihil ē cu
re arti. vt dicitur. s. ethicozum.

s. phy. 6

p^m

¶ Mouet hec qñ. Textu cōmē. 20. Qñ. xxj.

¶ Tertio restat declarare. vtrū in accñti
bus recipiat gñō simplr: z vi
det q; nō: q; s; qd z simpliciter opponitur:
opposita aut in eodē esse nō pñt: q; qd g. ge
neratur secundum qd nō d; dici gñari simpliciter sed
gñō cuiusq; accñtis est s; m qd. g. nulla talis gñō dī sim
pliciter. **¶** Ampli^o gñō respicit ens z ēē tāq; terminū
ad quē: s; accñtia nō sūt entia: s; solū sūt entis: cū g. gñā
tur accñs. nō d; dici gñari ens s; nūq; est simplr gñō:
nisi sit gñō entis: nulla g. accñtis gñō simplr debz dici.

¶ Notandū aut q; vt in pmissa qñōe dicebatur
gñō duplr sumi pñ. absolute z ppa
ratiue. Cum g. querit vtrū i accñtib^o sit gñō simpliciter
si itelligat ab^{te} z s; m se nō: sed cōparatiue sic: q; aut in
accñtib^o nō sit gñō simpliciter absolute: si pñderet pñ
cta de leui p; dicebat. n. q; q; gñō s; se erat ex non esse
ad esse: vt pōt patere in. s. phy. Tunc erit gñō simpli
citer si sit ex nō ente simplr vlt si sit ad esse simplr. neu
tro aut istoz modoz gñō accñtis pōt dici gñō simplr.
nō enim talis generatio meretur nomen generationis
simpliciter: q; sit ex non ente simpliciter in actu sed ex
ente in potētia. verum est enim q; per se loquēdo gene
ratio non est ex ente in actu nec ex puatione: s; ex ente
in potentia. per se enim calidū non generat ex frigidō:

L. cō. 9.
z. 7.

nec ex puatione calidi: sed ex eo q; est i potētia calidi:
sed tamē tale ens in potentia est qd p se gñōni subijcit
quale est illud ens in potētia qd est subm forme per ge
nerationē acquisite. ideo tale ens in potentia subijcit in
gñōne sube: qñ est id qd subijcit for^m subali: z tale ens
in potētia subijcit i gñōne accñtiū qñ ē subm forme ac
cidentalī. forma aut subalis vt dicebat imē^{te} pñcit ipaz
mām. vtrū aut ois forma substantialis imē^{te} pñcit mās
nō est pñtis speculatiōis: nō. n. itēdimus querē de for
ma hūana qñō se hēat ad mām quā pñcit: z qñō i hoīe
saluat gñō simplr. q; hoc sapit aliā sciam. ibi. n. deo dā
te suo loco talia dicemus. In hoc aures opere volumus
semper verba nostra referre ad alia generabilia i qb^o
saluamus gñationē simpliciter: q; forma substantialis i
ipsis per se loquēdo imē^{te} pñcit ipsā mām. forma vō
accñtis: que per alterationē inducit nō imē^{te} pñcit
ipaz mām: z q; huius forme sic per alterationē inducē
aliquo mō causa ē totū compositū ex mā z forma. Jō
talīs forma in toto composito fundat sicut in subiecto.
fit g. p se loquēdo gñō calidi ex potētia calido: z gene
ratio cuiuslibz accñtis ex eo qd est in potētia tale. sic ēt
gñō sube sit ex potentia suba. s; potētia calidū nō ē po
tentia simplr. est. n. suba actu qd est potētia calidū. Cū
substantia in actu sit subiecta forme calidi: s; qd ē potē
tia substantia: z id qd subijcit forme substantiali ē poten
tia simplr. Jō gñō sube ē gñō simplr: q; est ex nō ente
simplr in actu: ex ente aut simplr i potētia. gñō at cali
di ē gñō hñōi. q; potētia calidū simplr est actu: cū sit
actu suba. nō est g. potētia simplr: s; ē solū potētia h q;
ponit ēē potētia calidū. p; g. q; ex parte termini a quo
s; m qd gñō dī esse ex nō ente non possum^o pcedē abso
lute loquēdo gñōnē accñtis esse gñōnē simplr. cū gñō
eius nō sit ex nō ente simplr: s; solum ex non ente aliq;
mō vt oñsum est. **¶** Ulterius nō possum^o dicere gñōnē
accñtis esse gñōnē simpliciter ex pte termini ad quē. vt
dicat gñō simplr. q; terminat ad ens simplr. habitū. n.
est accñtia nō esse entia simpliciter. nō. n. sūt entia nisi
q; sunt entis. vt. pbat in plurib^o locis phie pñe. Decla
rata est g. pma pars quesiti. videlz q; in accñtib^o nō re
perit gñatio simplr ab^{te}. **¶** Restat g. declarā 2^m q. s.
ibi reperiat gñatio simpliciter cōparatiue. hoc aut tri
pliciter inuenit. pōt. n. accñs ad tria cōparari ad pñaz
ēēntiaz per quā reponit in spē: z ad subm in qua fūda
tur. z ad ēē sub quo existit: omnib^o. n. his modis possu
mus venari vñū accidēs plus hēre de entitate q; aliō.
¶ Prima via sumit ex parte sue essentie: alteratio eniz
semper fit ab opposito in oppositū suū. ois. n. motu^o ad
formā est aliquo mō inter duo opposita z maxime alte
ratio inter duo opposita hz ēē hñōi at opposita: vt p;
p. Cōmē. i. p^o ce. z mūdi. sp sic se hñt q; vñū hz rōnem
habit^o aliud vō pñōnis. Cū g. gñat id accñs qd hz rō
nē hit^o ē gñō simplr. n. ab^{te} s; pparatiue: vt respectu ei⁹ qd
hz rōnē pñōnis: q; tale accñs deficit ab entitate ei⁹ qd
hz rōnē hit^o. Si g. vera esset opio illoz q; accñtia i se
nullā entitatē hērent: s; ita sunt entia in pparatiue ad sub
stantiā. sicut vrina sana dī q; in se format nullaz substan
tem hz s; solū noīat sic: q; repñtat sanitatē q; est i ania
li: s; posito ex ppa ēēntia nō possumus inuestigare vñū
accidēs hēre pñ^o de entitate q; aliud cū nullū accñs s; m
hāc opinionē ponat hēre formaliter aliq; essentia vel
nām: s; oñsum fuit s; supra esse falsū. declarabitur. n. ac
cidētia aliq; entitatē in se hēre. tñ q; hñōi entitas erat
entitas diminuta ppterea nō dicebat essētia: s; ppter
entitatē que est in suba. q; entitas sube d; dici entitas
simplr. vt dicebat ibidez. s; g. accñtia aliq; entitatē i se
hñt: ex pte ēēntie eoz inuestigare possum^o gñōnē vñū
ēē gñōnē

2^m
Quod
vñū
accñs
pl^o ba
beat d
entita
te quā
aliud.
prima
via.
s. phy.
7.
Nota
cōmē.

2ª via

eē gñonē simplr respectu alteri⁹ iquātū entitas vni⁹ ē pfectior z min⁹ amix pūōnū qñ entitas alteri⁹. C²a via ad iuestigādū b idē sumit ex pte sube i q accñtia ipa fū dāf. nā si vna suba plus hz de enti⁹ qñ alia z vna subaz dicimus gñari simplr respctū alteri⁹. qz accñtia ab ipsa suba dicunt entia: et accñs illud qd ē aptū natū fūda rī in subam pl⁹ hñtē de enti⁹ f3 qz hmōi eē videbif ma gī ens. z gñō ei⁹ p se loquēdo dicet gñō simplr respctū accñtis qd est aptū natū fundatū in suba min⁹ hñtē de entitate. C³a via sumit ex pte ipsi⁹ eē: qz accñs qd hz eē maglactm videf eē maglens z gñō eius dicet gñō simplr respctū accñtis hñtis eē min⁹ actiū. z qz de hīs trib⁹ modis iuestigaf gñō simplr i accñbus bonū fuit exēplū pbi. dicet gñonē calidi eē gñonē simplr respctū gñonis fridi. calidū. n. excellit fridū. In pñctis tri⁹ pñctis calidū magis sñt spēs z formā: fridū vō pūōnē n qz frigiditas sit pūatio pura. f3 qz pl⁹ hz de impfectiōe amixta qñ caliditas. 2° calidū est aptū natū fundari in suba magis ente: qz in igne. fridū vō in suba min⁹ ente qz in aq vel in terra. 3° calidū hz eē magis actiūz quā fridū. fridū. n. respctū calidi nō d3 dici actiū: f3 subactiū. S3 si vltēr⁹ qñref q pñctaz viāz sit potior: z ppter quid debeamus magis dicere generationem accñtis esse generationem simpliciter. vel ratione substātie in qua fundatur: vel ratione proprie nature: vel ratione sui eē. Dicit pñt qz z si oēs ille pñderationes bone sint consideratio tamen ratione substātie in qua fundatur: si sit per se z secundū quod huius: potior esse videtur: quia accidentia licet in se entitates aliquā hēant z eis aliqd eē pueniat: magis tñ dñr entia pp entitatē q ē in suba: qñ pp eoz nāz vñ pp eoz eē. Et qz gñō simplr ex ipa entit⁹ sumit exēplū pbi cū b qz fuit ppter exēpli ficādo d calō z frido. in qb oēs pñcte cñe pgregaf: ali qd pgruit: z qz illis dñt iñs. videlz calō z frido differe nt ignis z terra: qz vt dñm ē gñō simplr accñtiū potis sime accipiēda ē respctū sube in q fundat. vt accñs qd fundat in pfectiori suba: fm qz pfectior ē: dicaf simplr gñatiū. qdā. n. p calidū z fridū intelligere dant dñt iñas subales ignis z terre dñtes. qz l3 calidū z fridū sint acci dētia: tñ pñt circūloquī dñe substātiales. qz ille sunt nobis ignote. exponūt q p gñones calidi z fridi de sub stātiāz gñone. nō accñtiū: f3 hoc vt dñ ē ire pter itētiō nē Az. qz fm eū in oib⁹ gñib⁹ repitur gñō simplr: z qz exēplificauerat in igne: dicimus gñonē ignis eē gñonē simplr respctū terre. nisi velimus dicere hoc ca^m esse de fectiū: op3 dicere exēplū d calō z frido deseruire gñō ni accñtiū. Ampli⁹ calidū z fridū p se dicūt formas ac cidentales. forte per circūlocutiones possūt dicere sub stantiales. frustra autem itur ad circūlocutionem: cum ex textu potest haberi bona z melior sententia fm qz verba sonant. p3 ergo quomodo z qualiter in acciden tibus reperitur generatio simpliciter: qz non absolute sed comparatiue.

Ad p^m**Opposita**

at his nō ē difficile soluē. Nā cū dñ simplr. z f3 aliqd opponūt: z op posita i eodē pgregari nō possūt. dici pñt qz vepz ē abso lute f3 ppatiuē pgregare opposita nihil pñbet: idē enī pōt eē magnū z pñt ad aliō z ad aliō relatiū: z qd est f3 qd in se pñderatū pōt esse simplr respectu alterius. C²a vō addebat acci dētia non sunt entia nisi qz sunt entis. bene arguit: qz si sūt entia simpliciter z qz gene ratio eorum nō est generatio simpliciter z absolute lo quēdo: pōt tamē esse generatio simpliciter comparati ue: z qz l3 acci dētia in se sunt ens aliquod comparatiue tamē vñū acci dēs est ens respectu alterius vt respectu eius qd magis ab entitate deficit.

Ad 2^m**Generatione**

z altatiōe z c.

Hoc capl3. q. tres partes h3. nam i p^a pte datur dñia iter gñonem z alterationem: qz i alteratiōe subij citur ens i actu: i gñone vō non. z qz i altera tiōe subijcitur ens in actu: qz alteratio ē q dam motus: z motus est actus entis z habentis actua litatem aliqñ. 3° circa p^m pte est dubitādū d alteratiōe per pñonē ad motū. z qz de rōne motus vñ eē qz i eo nō sit dare p^m mutatiū eē: z mot⁹ vñ eē qd pñuū. 3° circa hoc tria declabimus. p^o declabit vñtū alteratio sit mo tus. 2° vñz in ea sit p^m mutatiū eē. 3° vñz sit motus cōti nuus. scōda pars h^o capl3 ē. qz manētē passiōe symbola p^o fieri gñonē z corruptiōes. Circa hoc at duo essēt du bitāda. p^o vñz remanētē passiōe symbola tollaf rō gñō nis. 2° declandū esset qñō p^o passiōe symbola remane re. tertia ps capl3 ē qz yle ē maxime pprie submī gñō nis. in alio aut trāsmutationib⁹ aliquo mō. Circa b aut dubitādū esset: qñō z qualiter hoc sit verū: qz dubitā da: circa tertiā pte h^o capl3 declabūt i capl3 d augmē to z i scōdo vbi de passiōe symbola disputabif: declabū tur dubitāda circa pte secūdā. in hoc iō capl3 soluz sūt declanda dubitāda circa partem pñam.

C²a Mouet hec qñtio. Textu cōmē. 23. Qd. xxiij. p^m**Circa**

pñ sic procedif. vñ qz alteratio nō sit motus. si. n. est motus vñ ē mo tus ad vbi vel ad formā nō ē motus ad vbi: qz in oī motu tali de neccitate mutat loc⁹: qd enim alteratur nō de neccitate mutat locum. vt dicitur in capl3 de augmēto. erit g mot⁹ ad formā f3 oīs for^a est simplici eētia pñstēs. nulla g forma iducif i mām successiue: cū nō hēat pñtē: f3 sit simplex eētia: qz g d ra tione motus ē esse qd successiui: nulla trāsmutatio ad formā d3 dici mot⁹ cū i tali trāsmutatione nō possit sal uare successio. C²a Amplius scōm Boetii. accidētia sūt idignatio nāe. corrupti. n. pñt: alterari vō minime: qñs g variatio tollit formā acci dētalē: z nulla acci dētalīs for^a tollit successiue. f3 sine successione nō est motus. g z c. g difficultatē qñti i b eē. Nā cūz qd mouet sit pñz i termino a qz z pñz in termino ad quē. vt pñaf i. 6. phys. op3 i oī motu saluare successiones aliquam. si g for^a accñlis in simpli ci eētia pñstet: z nō pñt iduci successiue rōnabilr dubi taf qñō in trāsmutatiōe ad talē formā pōt saluari ratio mot⁹. C²a Sciendū g qz i hmōi trāsmutatiōe tria sunt pñderāda. eētia ipsi⁹ forme: que p talē trāsmutatiōe iducif. z submī qd tali for^a subijcif: z eē sub q talis for^a existit. C²a Lū g qñf vñz in alteratiōe referuet rō mo tus. si cōparem⁹ hmōi trāsmutatiōes ad ipsam formam fm se que per talē trāsmutatiōes iducif: nō potest in ea referuari ratio motus: qz vt arguebatur z bene: ipa for ma f3 se: cū nō habeat partē z partes vñ simul tota ex pellif. vñ simul tota iducif: z qz similtas repugnat mo tu in ea f3 qz hmōi nō refuaf ratio motus: sed si refer rim⁹ hmōi trāsmutatiōes ad ipm submī in q forma re cipif: z ad eē qd h3 forma i tali subiecto: ibi pōt aliquo modo referuari ratio motus. dico aliquo mō: qz in nul la trāsmutatione ad formam: ita complete referuatur ratio motus sicut in trāsmutatiōe ad vbi. Qd autem tā ratione subiecti qñ etiam ratione ipsius esse quod habz accidentalīs forma in subiecto possit in alteratione re feruari aliquo modo ratio motus sic p3. Nā l3 forma ipsa nō habeat partem z partem: subiectum tamen in quo recipif: partem z partem habet: z ratione partiu3 subiecti potest assignari successio i introductione talis forme: vt si ignis debeat calefacere aerē successiue po

2^m Bo^o.**Notandus**

qñ mouet sit pñz i termino a qz z pñz in termino ad quē. vt pñaf i. 6. phys. op3 i oī motu saluare successiones aliquam. si g for^a accñlis in simpli ci eētia pñstet: z nō pñt iduci successiue rōnabilr dubi taf qñō in trāsmutatiōe ad talē formā pōt saluari ratio mot⁹. C²a Sciendū g qz i hmōi trāsmutatiōe tria sunt pñderāda. eētia ipsi⁹ forme: que p talē trāsmutatiōe iducif. z submī qd tali for^a subijcif: z eē sub q talis for^a existit. C²a Lū g qñf vñz in alteratiōe referuet rō mo tus. si cōparem⁹ hmōi trāsmutatiōes ad ipsam formam fm se que per talē trāsmutatiōes iducif: nō potest in ea referuari ratio motus: qz vt arguebatur z bene: ipa for ma f3 se: cū nō habeat partē z partes vñ simul tota ex pellif. vñ simul tota iducif: z qz similtas repugnat mo tu in ea f3 qz hmōi nō refuaf ratio motus: sed si refer rim⁹ hmōi trāsmutatiōes ad ipm submī in q forma re cipif: z ad eē qd h3 forma i tali subiecto: ibi pōt aliquo modo referuari ratio motus. dico aliquo mō: qz in nul la trāsmutatione ad formam: ita complete referuatur ratio motus sicut in trāsmutatiōe ad vbi. Qd autem tā ratione subiecti qñ etiam ratione ipsius esse quod habz accidentalīs forma in subiecto possit in alteratione re feruari aliquo modo ratio motus sic p3. Nā l3 forma ipsa nō habeat partem z partem: subiectum tamen in quo recipif: partem z partem habet: z ratione partiu3 subiecti potest assignari successio i introductione talis forme: vt si ignis debeat calefacere aerē successiue po

L.c. 31. z. 33.

p^m.

terit calefacere ipsum calefaciendo prius unam partem
 quam aliam. Ex quo apparere potest: cum forma ipsa per acci-
 dens diuidatur diuisione subiecti: quia albedo multa est si
 superficies multa fuerit: et calor multus est si eius subiectum
 multum fuerit. In ipsa forma accidentali: secundum quam est altera-
 tio non per se et primo: sed per accides et ratione subiecti per
 tem et partes assignare possumus. et putamus ea assignamus
 partem et partem: et dicimus ipsum successive induci: possumus
 in transmutatione ad talem formam saluare aliquo mo-
 do rationem motus. **Secundo** hoc saluare possumus ex par-
 te ipsius esse. Nam licet quilibet forma quantitatiue acciden-
 talis non habeat gradus secundum essentiam: potest tamen habere gradus
 quantum ad eam: quia secundum esse quod habet talis forma in subiecto: potest
 intendi et remitti: et quia ubique est assignare gradus et inten-
 sionem et remissionem: ibi potest assignari successio motus in
 forma accidentali secundum esse: quod habet in subiecto motus: et successio
 esse potest. sic enim imaginari debemus quod si ex frido debeat
 fieri calidum remittit fridum habet quod habet in subiecto: et quia secundum
 tale esse est assignare gradus in ipso frigido: per primum
 remissionem est deuenire ad talem gradum in habet esse: quod si in-
 fra illum gradum fiat descensus ita reddet materiam indispota
 respectu forme frigidi: quia in ea frigiditas reseruari non poterit
 et tunc in illo instanti in quo efficitur materia sic indispota cedit
 forma frigidi in primum materiam et inducit in eam formam calidi: for-
 ma ergo secundum se vel tota expellit vel tota inducit quia secundum suas
 essentias per se loquendo non habet partem et partem nisi tamen per ac-
 cides: ut ratione partium subit: et quia cum in suo esse habet gradum
 ratione talium partium. et per tale est aliquo modo saluare simpliciter ro-
 tem motus. Cum ergo quicquid videtur alteratio sit motus. dicitur quod alter-
 ratio potest accipi ut est motus et ut est mutatio: quia respectu
 ipsius entitatis forme secundum se que per alterationes inducit est
 ibi mutatio solius respectu vero ipsius subit: in quod successive in-
 duci potest et respectu ipsius esse habet quod potest intendi et remitti
 seruati in ea ratione motus. **Quod** vero est magis proprie dicitur: vel quod al-
 teratio sit motus vel quod sit mutatio: vel quod idem est videtur
 inductio ipsius entitatis forme que est mutatio tamen vel videtur
 successiva transmutatio secundum partes subiecti et secundum intensio-
 nem et remissionem ipsius esse debeat appellari alteratio:
 non est propriis speculationibus: quia hoc deo dante tamen ali-
 quid in secundo. ubi disputabitur de alteratione et motu. Ad
 presens autem sufficiat scire alterationes sic posse accipi quod in
 ea saluatur ratio motus.

al. i ipsa.

al. s mu-
ratio.Ad p^mAd 2^m

Opposita autem his non est difficile soluere. Nam cum
 dicitur forma est simplici essentia persistens
 non habet partem et partem. dicitur potest: quia licet secundum se partem et partem non
 habeat ipsa forma accidentalis: habet tamen partem et partem ratione sub-
 iecti: tamen cum extendatur extensione eius et ratione talium partium: et
 propter ipsum esse secundum quod intendit et remittit potest in ea ut ostendit
 sum est saluari ratio motus. **Quod** vero ulterius addebatur acci-
 dens esse indignitatis nature: quia corrupti possunt: non alterari
 possunt consuevit communiter dici. quod accidentia non
 possunt alterari. possunt tamen esse termini alterationis.
 Sed hoc videtur deuiare ab intentione auctoritatis
 more. Nam sicut accidentia non possunt alterari: sed
 possunt esse termini alterationis. ita non videntur pos-
 se corrumpi: sed possunt esse termini corruptionis. com-
 positum enim est idem quod per se generatur et corrumpit
 non forma. ideo dicitur potest circa accidentia non potest alteratio
 secundum quod alteratio dicitur motus et successiones habet se: quantum ad
 essentiam eorum: sed ratione partium subiecti et propter intensio-
 nem et remissionem ipsius esse potest ibi contingere successio
 et motus. **Quod** autem in soluendo tangebatur quod omne quod mouet
 partem est in termino a quo: et partem in termino ad quem.
 ut patet ex huiusmodi auctoritate si habet quod ipsa forma ad quam est motus secundum
 se sit diuisibilis: sed quod ipsa subiectum sit quod diuisibile quod prece-
 ditur. nihil enim. proprie aliter nisi sit quantum ad diuisibile quod autem itel-

ligenda sit auctoritas non de forma secundum se: sed de proprio
 subiecto. vel de forma ut diuisibilis diuisione subiecti patet. dicitur enim.
 ibi. omne quod mouet est partibile: quia partem est in termino
 a quo et partem in termino ad quem. forma autem ut patet non
 mouet. sed est terminus motus: sed magis quod subiectum
 ei mouetur ad ipsam.

Mouet h quod. Textu comune. 23.

Qd. xxiii.

Secundo restat declarare utrum in al-
 teratione sit dare primum mu-
 tatum esse: videtur quod non: quia de ratione motus est
 quod in eo non sit dare primum mutatum esse. ut patet
 in 6. physico. Si ergo in alteratione seruatur ratio
 motus in ea non erit dare primum mutatum esse. **Am-
 plius** et si in alteratione vel in aliquo alio motu est dare
 primum mutatum esse vel primum alteratum esse: motus ille est
 compositus ex indiuisibilibus. semper enim mobile primum mo-
 uet in spatio minori quam in maiori. Cum ergo in principio spatii
 et in principio motus non sit moueri nec mutatus esse. si est
 ibi dare primum mutatum esse illud vel esset diuisibile vel indi-
 uisibile. non diuisibile. ergo ipsi principio spatii: quia non esse primum
 mutatum esse: in parte eius esset primo mutatum
 esse quod in toto. si autem dicatur huiusmodi mutatum esse esse indiuisibi-
 le. ergo ipsi principio spatii: quod non potest nominari per aliquid indi-
 uisibile: erit indiuisibile illud in quo est primum mutatum
 esse primum vel primum vel consequenter se habens: sed pone-
 re in eadem magnitudine indiuisibilia esse primum vel con-
 tigua vel primum se habentia est dicere magnitudinem esse primum
 tamen ex indiuisibilibus ut ostendimus cum dissoluimus para-
 logismos democriti. ergo et cetera. **Amplius** ante omne muta-
 tum esse preceedit moueri. ut patet in eodem. 6. Sed in omni mo-
 ueri sunt infinita mutata esse. sicut in omni linea sunt infi-
 nita puncta. ergo ante omnem mutatum esse sunt infinita mutata
 esse. et per consequens ante omnem alteratum esse preceedit al-
 terari in quo sunt. Infinita alterata esse non est ergo dare
 primo alteratum esse.

Notandum autem quoddam credidisse in alteratione
 non esse dare primum alteratum esse. cre-
 debant enim. quod sicut in motu locali non est dare primum muta-
 tum esse. sic nec in alteratione: sed hoc stare non potest. In mo-
 tu enim locali. ideo non est dare primum mutatum esse: quia mobi-
 le nullam partem spatii acquirit simul: sed successive ac-
 quit partem post partem: et motu suo prius acquirit partem mi-
 norem quam maiorem: quia prius mouet per medietatem palmi quam per
 palmum totum: et per medietatem medietatis quam per medie-
 tatem: et quia primum est diuisibile in infinitum non est ibi dare
 primum mutatum esse: nec est ibi dare partem spatii quam primum
 mobile acquisierit: quia cum quislibet pars spatii sit diuisi-
 bilis: non potest ibi dari pars primum acquisita per motum: quia
 pars illi partis primum acquisita esset: sed in alteratione non sic.
 oportet enim. ibi dare primo partem in qua est primo alte-
 rationem esse. est enim ibi signare partem. que tota si-
 mul alteratur: nec est in alteratione. sicut in motu loca-
 li: quod semper pars minor prius alteretur sicut in motu
 locali: semper minor pars prius per motum acquiritur.
 in alteratione enim acquiritur forma et qualitas aliqua
 naturalis. forma autem et huiusmodi qualitas non potest reser-
 uari in materia quantitatiue minima: quia in tamen posset diuidi quod
 forma et qualitas naturalis que per alterationem ac-
 quitur in eo reseruari non posset. Ideo ad minus oportet tamen
 partem simul alterari in qua reseruari possit forma per
 alterationem inducta. si enim. aqua debeat calefieri non indu-
 cetur calor in partem aque quantitatiue minimam: sed ad
 minus tanta pars aque simul calefiet in qua possit reser-
 uari forma caloris. **Et** ut appareant melius predicta
 sciendum: quod licet secundum rem et secundum esse non separet in huiusmodi
 generabilibus et corruptibilibus primum a passionibus: nec
 passionibus

p^mL. co.
52.
2^m3^m
L. co.
58.

l.cō.
6.

passiōes a continuo: ipsi tñ rei gñabili aliqua vident
competere magis rōne continui. aliqua vō magis pro-
pter passiōes ipsas. motus. n. localis vt ad ppositum
spectat magis videtur respicere ipsum cōtinuū: altera-
tio vō magis ipsas passiōes z qualitates: p motus. n.
locales acqrit ipse locus: sed vt dicef infra. in caplo de
tactu i mathematicis debet tactus z locus. In. 4. enī
physicor. pbat qd ipsi dimensionibus per se debetur
occupatio loci. Ideo contra ponētes vacuū ostenditur
qd si essent dimensiōes per se separate ab omni corpo-
re z ab omnibus passiōibus occuparet locū: z si pone-
retur eis aliqua corpus ponerent duo corpora in
eodē loco. Si ergo mathematicis z dimensiōibus se-
paratis debet locus: qz talia vident recipere ipsum cō-
tinuū fm se: motus localis: per quē acquirif locus: vi-
detur respicere ipsum cōtinuū: z qz cōtinuum est diuifi-
bile in infinitū: z in qualibet parte cōtinui quantūcumqz
minima reseruaf rō pūnuū: in qualibet pte spatij: quan-
tūcumqz minima reseruaf rō motus localis. Ideo i ta-
li motu nō est dare pmo mutati esse: qz mobile nullaz
partē spatij acqrit simul: sed pū acquirif partem mi-
nozem qz maiorē. alteratio vō: qz per eam p se loquen-
do nō acqrit locus: sed qualitas: z forma non respicit
mobile i eo qd est quid cōtinuū fm se: sed in eo qd hz eē
naturale: z est cōiunctū qualitativis z formis: que nō
possunt reseruari i parte quātūcumqz minima. Ideo non
semper pū alteratur pars minor qz maior: sed vt dice-
batur: saltē tanta pars alterabilis alteraf: qd i ea reser-
uari possit rō qualitatis z forme p alterationem acqui-
sita: z illud sic alteratū simul pōt dici pmo alteratū eē.
vtrū at possit accipi alteratio: qd in ea nō sit dare pū
mutati esse: sequenti declaratione patebit. Ad pū autem i tñ dictum sit qd in alteratione dari potest pri-
mum alteratus esse.

al. alte-
ratū.

ad p^m

Opposita aut his nō ē difficile soluē. Nā cū
dī qd p rōnem motus est qd i eo sit
dare pmo mutati eē. Dm est qd simplr hoc est contra
rōnem motus localis: s; nō est simplr cōtra rōnem al-
teratiōis. vtrū aut in alteratione aliquo modo hoc sal-
uari possit: qd i eo nō sit dare pmo alteratum esse: in se-
quenti declaratiōe dicef. **Q**z at addebat secundo qd
si esset dare pmo alteratū eē: motus siue mobile esset
qd compositū ex indiuisibilibus: z ita quantū esset ex
nō qstis. dici pōt qd indiuisibile duplr pōt accipi: vel fm
qd cōtinuū respicit: vel fm qd respicit corpus naturale.
indiuisibile. n. respectu continui est quātū z est indiuisi-
bile simplr: sed indiuisibile respectu corporis naturalis
nō est indiuisibile simplr: sed est quid quantū. opz. n. da-
re pte aliqua quātam: que si vltērius diuidaf expolia-
bit a forma z a nā pposita: z ex hmoi indiuisibilibus
cōstare corpus z cōtinuum nō est incōueniens. **Q**z
vō addebat tertio qd ante omne mutati eē pcedit mo-
ueri z ante omne alteratū eē alterari: quomodo autem
hoc sit itelligendū in sequenti declaratiōe dicetur. vbi
supplebuntur si qua hic omīssa fuerunt.

Ad 2^m

Ad 3^m

Mouet h qd. Textu cōmē. 24. Qd. xxv.

p^m

Tertio restat declarare vtrū alteratio
sit motus cōtinuus: z videf qd
sic: qz de ratione motus est qd sit quid conti-
nuum. Si ergo in alteratione reseruatur ra-
tio motus ipsa erit quid continuum. **A**mplius fm
pū tempus habet continuitatem a motu. motus ve-
ro a magnitudine. Luz ergo magnitudo alterabilis sit
quid continuum: alteratio erit quid continuum.

2^m

Notandū at quōdā dixisse i alteratiōe nul-
lo modo reseruari pūnitatē: sed

hoc nō videtur bene dcm. est. n. aliquo modo alteratio
cōtinua: s; simpliciter quid pūnuū dici nō debeat. Et si
dicaf. qd alterante apporimato ipsi alterabili nō conti-
nue fit alteratio: sed in toto tempore sit continua dispo-
sitiō alterabilis: z instanti ad qd copulat illud ipō hz
esse alteratum esse: z vna parte alterabilis sic alterata
disponif alia pars eius: z post dispositionē sequif al-
teratum esse illius partis: z ex talibus alteratis eē di-
uersarū partiū complet alteratio totius mobilis: z qz
hmoi alterata eē nō sunt cōtinua: iō motus alteratiōis
nō est qd continuum. Istud nō videf sufficere ad osten-
dendū nullo mō alterationē esse quid pūnuū: qz in illo
tempore: i quo disponif alterabile: aut aliqua variatio
fit i ipō alterabili: aut non. si nulla variatio fit in eo. si-
cut in pncipio illius tēporis: quo durabat dispositiō nō
siebat introductio forme: fm qd contingebat alteratum
eē: ita nec in fine illius tēporis cōtinget hmoi intro-
ductio: ex quo nulla variatio fit i ipō alterabili p hmoi di-
spositionē. si vō oz aliqua variationē fieri in ipō alte-
rabili: cū variatio illa nō sit sine alteratione. sicut pre-
sente actiōe passiūum cōtinue disponif z variatur: ita
pūnuū alteraf. videtur. n. repugnare ipso apparētibz
dicere alterationē ex nulla parte cōtinuitatem habere.

Sciendū ergo qd alteratio vt tactū est ad tria com-
parari pōt. ad subm qd alteraf. ad formas que per alte-
rationem iducitur. ad esse sub quo talis forma existit. p^m.

Cōparata ergo alteratio ad formā: nec est motus: nec
cōtinua: comparata aut ad alterabiles: z si dī dici mo-
tus: nō tamē est. ppe qd cōtinuū: respectu aut ipsius
eē motus z cōtinuū dici pōt. pūnuū sic ostendit. forma:
vt dcm est: simplici essentia cōstitit: nec per partes suc-
cessiue iducit. Ideo in ea nō reseruaf per se ratio mo-
tus: z si fm qd hmoi nō ē motus: s; mutatio solū: nō dī
dici motus pūnuus. Nā motus pūnuus presupponit
motū. **S**cōz aut sic ostendit. dcm ē qd nō qstacūqz ps
mobilis alteraf successiue: s; opz dare aliquaz partem
mobilis simul alteratā: sed reseruari pōt ibi rō motus
put i eodē subiecto alterabili est dare diuersas partes
successiue alteratas esse: s; n. oporteat dare aliquā par-
tem simul alteratā: nō tñ opz totū alterabile simul alte-
ratū esse: sed sufficit tantā partem simul esse alteratā:
i qua possit reseruari ratio forme per alterationē indu-
ctā: z qd i eodem alterabili est signare plures tales p-
tes: alterabile pōt successiue alterari: z qz in illis altera-
tis eē nō reseruaf cōtinuitas: sed successio: z si ratiōe
successiōis debet dici motus: nō tamē dī dici quid con-
tinuum. nisi forte per accidēs. vt patebit in soluēdo ra-
tiones oppositas. **T**ertū aut sic ostendit: qz si ex fri-
gido dī fieri calidū: continue successiue remittitur fri-
gidū in suo esse: nec est signare tempus in quo remitta-
tur: donec sit friditas cōmota: z inducta caliditas: z sic
cōtinue remittit fridū: sic cōtinue pōt intendi calidum
itroductū per corruptionē frigidū. qd quātū ad intensio-
nem z remissionē fm eē z motus z cōtinuatio saluari
pōt. sic itaqz imaginari debemus qd presente actiōe cō-
tinue disponif passiū: z ista cōtinua dispositiō nihil est
aliud nisi intensio vel remissio ipsius forme f3 eē qd hz
i subiecto: z facta sufficienti dispositiōe forma ad quaz
disponit actiū iducit simul saltem in tāta parte passi:
qsta sit sufficiens ad susceptionem illius forme: z illa
parter passi sic alterata disponitur pars alia: ita qd al-
terationem vnius partis non oportet continuari alte-
rationi alterius partis: sed cadit ibi tempus medium
quo sit dispositiō: z illa dispositiō est illud alterari
quod pcedit alteratum esse: z quia huiusmodi al-
terari z disponi respicit gradus ipsius esse sub quo

est forma. illa vō alterata esse respiciunt partes ipsius alterabilis: qz he partes z illi gradus nō videntur eiusdem esse rōnis: nec videntur pertinere ad idē genus: nō est proprie vnus motus continue ex omnibus illis dispositionibus: z ex omnibus illis alteratis esse. p3 ergo quomodo nō simpliciter alteratio est motus continuus: aliqua tñ continuatio saluatur ibi propter continuam intensiōem vel remissionem ipsius eē sub quo est forma: siue: qd idē est: pp ptiuā dispōnem passi.

Ad p^m

Cū ergo

Ad 2^m

tus localis: in alijs aut moribus possumus aliq mō saluare cōtinuitatē: sed nō simpliciter. **Cū** aut addebat fecūdo: qz mobile est qd continuū. ergo z alteratio. vt p3: alteratio magis cōuenit mobili z alterabili ratione qua est cōiunctū passionibus z qualitibus actiuis z passiuis qz vt est qd ptiuū. continuatur aut vna pars alterata ipsius alterabilis cū alia parte alterata: s3 nō in eo qz alterata: imo discontinuatur alterata esse per tempus mediū disponēs. Ideo si dicimur talia alterata esse cōtinua ppter cōtinuitatē alterabilis est valde per accidēs vt dicebas. nō est. n. cōtinuitas in ipsis alteratis eē: sed magis est cōtinuitas in ipsa dispositio ne vt ostensum est.

L.c. 25.

Augmentatio autem reli-

quū zc. **Qz** p3 in presenti lectione distinguit augmentatiōem ab omnibus alijs motibus. Ideo querendum est de dīa motus augmenti ad omnes alios motus. tria ergo declarabūtur. primo ergo declarabitur dīntia augmenti ad generatiōem. secundo ostenderetur dīntia eius ad alterationem. tertio ad motum localem.

p^m

Mouet h qd. Textu cōmē. 25. Qd. xxvi.

Circa

p^m

p^m sic pcedit. videt qz motus augmenti nō sit realiter distinctus a gñatiōe. Nam fm p3m. circa finē h^o capli per idē est augmentū z alimentū: sed alimentū

2^m

non alit: nec nutrit nisi vt est qd z vt est substantia: sed vt est suba conuertit in subam mēbrū: z est ibi generatiō z corruptio. idē est alere z augere: idē erit generatiō z augmentū. **Cū** amplius qñ ad aliqd pcurrunt plura: denominatiō d3 fieri a pncipali: nō ab anexo: s3 i augmento pcurrit ibi trāsmutatio ad subam inquantū suba cibi cōuertit i subam mēbrū: z trāsmutatio ad quantitātē: inquantū quantitas alimenti superadditur quantitati aliti: s3 cū trāsmutatio ad subaz sit pncipalior trāsmutatiōe ad qñtitatē: d3 fieri denominatiō: z debet dici illa trāsmutatio gñō: nō augmentū. **Cū** amplius videt velle p3s: qz si alimentū per se accipit formā carnis eēt ibi gñatiō: tñ qz accipit hmoi formā nō p se: s3 vt ē pūctū mēbro. idē est ibi augmentū: s3 hoc nō videt sufficere: qz sicut gñō ē motus ad subam: ita augmentū est motus ad qñtitatē. sic g nō est ibi gñō ppter: qz alimentum nō accipit formā carnis i se: sed vt est pūctū aliq. sic nō est ibi augmentū: qz nō trāsmutat ad quantitātē. vt est aliqd i se: s3 vt est pūctum aliq: vel g nec erit ibi gñō nec augmentum: vel erit ibi vtrunq.

3^m
L.c. 25.

Notandū

aut viā p3i bonā esse. ideo. n. est ibi augmentū z nō gñō ppe loquēdo: vel qz alimentū nō accipit formā carnis. vt aliqd per se existēs: s3 vt alteri pūctum. Duo g sunt declaranda: pmo qz nō est ibi ppter loquēdo gñatiō. secundo qz est ibi augmentū. p^m duplici viā venari possumus. videlicet ex parte ipsius eē z ex pte forme. **Cū** prima qdez viā sic p3. Nā si gñō est pcessus a nō eē ad. eē vt dī. 5.

p^a via

physi. sic loquēdū est de gñōne vt loquimur de ipso esse: que g hñt esse per se: per se gñari pñt: que hñt eē i alio eis per se gñō cōpetere nō pōt. vñ p3s. 7. meta. ostendit solius cōpositū ē p se gñō z nō mae z forme: cuius vñtatiō: z si plures cāe assignari possunt: iter alias at h sari ē bona. vt dicat cōpositus per se gñari: qz per se h3 eē: mā aut z forma: qz per se nō existunt: per se generari nō possūt. Cū g cibis nō trāsmutet ad formā carnis vt aliqd per se existēs: sed vt pūctus aliq ppter z per se loquēdo nō erit ibi gñō. **Cū** scda viā sumitur ex parte ipsius forme. Dicitur est. n. qz augmentū manet fm ipm: s3 fluit z refluit fm mām. sic. n. docet nos imaginari p3s. vt cū aliq eadez mensura vt coreo vel vitre mēsurat aquā si ab illo vero egrediat z igrediat aqua semper manebit idē vitre: sed aliquādo erit i pluri aqua aliquādo i pauciori: z qz forma cōtinet mām magi g cōtineat ab ipa: quādiu alitur animal: tādiu manet forma eius pñtēs eius mās z eius corpus: s3 hmoi forma aliquādo est in pluri mā: vt cum restauratio est plusqz deperditio: aliquādo at i pauciori mā est: vt cū deperditio pualet restauratiōi. mā ergo fluit z refluit: sed forma semper manet: qz diu manet aial. g per conuersiōez alimentū nō ppter ibi acquiri forma noua subalis: sed fit qz illa forma hēat esse i pluri mā: z qz noua generatiō recipit nouā formā: nō ppter est ibi generatiō. cū nō ppter acqrat ibi noua forma. **Cū** qz non sit ibi ppter generatiō. restat videre qz sit ibi ppter augmentū. qd de leui p3. qz sicut gñatiō respicit aliquādo formā substantialem. ita augmentū respicit maiorem quantitatem. l3 g aial per alimentū nō sit sub alia forma subali. tñ ē sub maiori qñtitate. idē est ibi augmentum nō proprie gñō.

L.c. 10.
7. 2. 9
L.c. 10.
27.

Opposita

aut his nō est difficile soluere. Nā ad p^m cū dicat idem esse nutrimentum z augmentū: qz idem cibus nutrit z auget. dici d3 qz est idem subiecto. l3 nō eodem mō est z qd z qñtū. sed tñ nō est idem simpliciter. cibus. n. nō eodez modo alit z auget. sed auget fm qz est quātū. alit aut vt est aial z i p ge. suba. vt dī in 2° de aia. z etiā vt inuif circa finēz huius 4i.

Cū aut addebat fecūdo qz denominatiō d3 fieri a digniori parte. ex quo plura concurrunt ibi. dici posset qz hoc forte verum esset. si eque per se z proprie concurreret ibi vtrunq. sed vt dictum est in dicta trāsmutatiōe. non est ibi proprie generatiō: sed augmentum.

Cū vero addebat 3° qz sicut cibus accipit formam carnis vt in alio. Ita quantitas eius h3 esse vt aliq coniuncta. dici d3 qz hoc argumentum petit qd est in contrario. arguit. n. oppositū. nō propositū. Nam cū cibus accipiat formam carnis in alio nō est ibi gñō ex parte alimentū. qz nō trāsmutatur ad formam subalez vt ali qd per se existēs. nec est ibi gñō aliti. qz alituz nō accipit nouam formam. sed de augmento nō sic. Nam l3 non sit ibi augmentū ipsius cibi: qz eius suba nō manet. est tñ ibi augmentū aialis: qz aial est sub minori qñtitate qz pus. g eo ipso qz cibus accipit formā carnis vt pūctū mēbro. qz p talē trāsmutatiōē aial nō est sub alia forma subali. est tñ sub alia qñtitate inquantū est sub qñtitate maiori. arguit p hmoi rōne qd nō est ibi gñō. s3 augmentum **Cū** explicit opus qñnum.

Cū nota candidissime lector. has Egidij qñones nō eē i cōpletas. vt multi existimāt. qz sūt qñones q ab ipso fuerūt dimisse in expōne lre. ne tedio afficeret auditores. vt potes colligē ex vbiis suis i expōne textus cōmē. 8. Alie at que mouent ab eo in reliq ptiis libri sunt cū expōne lre pñere. Voluim⁹ itaqz h te nō latere. Vale.